

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea	FACULTATEA de Sociologie și Psihologie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL de Științe ale Educației
1.4 Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Psihopedagogie specială / Profesor pentru elevi cu nevoi speciale - COD ESCO 2352.1 Profesori pentru elevi cu aptitudini și performanțe excepționale - COD ESCO 2352.2 Psiholog în specializarea psihopedagogie specială - COD ESCO 2634.2 Logoped – COD ESCO 2266.2

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihopedagogia persoanelor cu dizabilități de văz						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Claudia BORCA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Claudia BORCA						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	I

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					69 ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					16
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual		58			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Parcursarea următoarelor discipline: <i>Fundamentele psihopedagogiei speciale, Psihologia dezvoltării</i>
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Suportul de curs, resursele de învățare, resursele bibliografice suplimentare în format digital vor fi încărcate pe Classroom (cod <i>p7egfyb</i>) înaintea fiecărui curs.
-------------------------------	---

5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	De asemenea, tot pe Google Classroom, la codul indicat, va avea loc comunicarea permanentă cu studenții, asignarea sarcinilor de seminar, feedbackul în urma evaluării diferitelor sarcini, realizarea de statistici privind prezența la activitate etc.
--	--

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	Studentul va putea determina nivelul și metodele adecvate de sprijin necesare elevului în activitatea curentă. Studentul va putea să analizeze critic rolul diversității în funcționarea grupului educațional.
Abilități	Studentul va putea să adapteze demersul didactic în funcție de particularitățile de dezvoltare ale elevului. Studentul va putea selecta strategii didactice adaptate contextului și nevoilor elevilor. Studentul va putea să aplice creativ metode de predare moderne dezvoltate pentru educarea copiilor cu cerințe educative speciale. Studentul va putea utiliza creativ un repertoriu de metode și mijloace de predare în grupuri de învățare eterogene. Studentul va putea alcătui materiale didactice accesibile și sensibile cultural. Studentul va putea adapta materiale de curs nevoilor specifice ale elevilor.
Responsabilitate și autonomie	Studentul va promova activ un climat bazat pe încredere și colaborare. Studentul va acționa pentru a asigura demnitatea și echitatea pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>Curs introductiv: prezentarea Fișei disciplinei: obiective, tematică, modalități de organizare, forme și criterii de evaluare.</i> ½ ore	Expunerea Conversația	
<i>Rolul și locul psihopedagogiei deficienților de vedere în cadrul psihopedagogiei speciale. Cadrul conceptual și terminologia specifică. Psihopedagogia deficienților de vedere - conținut, structură, finalități.</i> 1 oră	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 4-7 Suport de curs <i>Dizabilitatea de vedere</i> Link videoconferință Google Meet:
<i>Analizatorul vizual – anatomie și fiziologie. Indicii funcționali ai vederii</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 7-12

<i>Etiologia deficiențelor de vedere. Rolul factorilor endogeni și exogeni în modificările morfofuncționale ale analizatorului vizual. Cauzele și frecvența diferitelor tipuri de deficiențe de vedere.</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Preda, V. (1993). <i>Psihologia deficienților vizuali</i> , Cluj-Napoca: Universitatea Babes – Bolyai Pag. 21-26 Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 14-27
<i>Evaluarea complexă și diagnosticarea copilului cu deficiențe de vedere. Evaluarea funcționării vizuale și a abilităților perceptiv-vizuale la copiii cu deficiență de vedere.</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Gherguț, A. (2016). <i>Educația incluzivă și pedagogia diversității</i> . Iași: Polirom, Pag. 35 -159 Preda, V. (2002). <i>Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale</i> . Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană. Pag. 36 - 72
<i>Compensarea în condițiile ambliopiei</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate. Pag. 58-92 Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale</i> . București: Pro-Humanitate. Pag. 271 - 321
<i>Consecințele deficienței de vedere asupra dezvoltării fizice și psihice</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Preda, V. (1993). <i>Psihologia deficienților vizuali</i> , Cluj-Napoca: Universitatea Babes – Bolyai Pag. 20 – 41 Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 93-119
<i>Orientare și mobilitate la nevăzători</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Preda, V. (1993). <i>Psihologia deficienților vizuali</i> , Cluj-Napoca: Universitatea Babes – Bolyai Pag. 41 – 52 Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 150 - 169
<i>Dezvoltarea cognitivă la nevăzători. Inteligența în condițiile cecității.</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Preda, V. , <i>Dezvoltarea cognitivă în condițiile cecității</i> in Revista de Psihopedagogie, nr. 2/2004, Universitatea Bucuresti, Catedra de Psihopedagogie Speciala, Editura Fundatiei Humanitas
<i>Modele de reabilitare în condițiile dizabilității de vedere</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Preda, V. (2002). <i>Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale</i> . Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană. Pag. 81 - 105
<i>Educația vizuală</i> 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă	Ștefan, M. , (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere</i> , București: Pro Humanitate Pag. 120 – 149

	Problematizarea Argumentarea	Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale.</i> București: Pro-Humanitate. Pag. 243 - 270
Formarea abilităților de viață cotidiană în condițiile existenței deficienței de vedere 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale.</i> București: Pro-Humanitate. Pag. 321 - 332
Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice la elevii cu deficiență de vedere. Adaptarea curriculară la elevii cu dizabilitate de vedere 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Gherguț, A.; Frumos, L.; Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic.</i> Iași: Polirom Pag. 39 - 45
Strategii didactice utilizate în procesul de predare-învățare-evaluare la elevii cu deficiențe de vedere. Adaptarea curriculară la elevii cu dizabilitate de vedere 2 ore	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Gherguț, A.; Frumos, L.; Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic.</i> Iași: Polirom Pag. 342 - 459
Managementul clasei la elevii cu dizabilitate de vedere 1 oră	Prelegerea interactivă Dezbaterea Reflecția individuală și colectivă Problematizarea Argumentarea	Gherguț, A.; Frumos, L.; Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic.</i> Iași: Polirom Pag. 45 – 79
Reflecții finale asupra cursului, analiza activității, evidențierea aspectelor pozitive, negative, recomandări. ½ oră	Analiza, conversația	
Bibliografie extinsă: Best, B. A. (1995). <i>Teaching Children with Visual Impairments</i> , Philadelphia: Open University Press Chapman, K. E., Stone, M. J. (1989). <i>The Visually Handicapped Child in Your Classroom</i> , London, Cassell Education Limited Davis, P. (2003). <i>Including Children with Visual Impairment in Mainstream Schools a Practical Guide</i> . David Fulton Publishers London. Gibson, S., Blandford, S. (2006). <i>Managing Special Educational Needs. A practical guide for primary and secondary schools</i> . London: Paul Chapman Publishing. SAGE Publications Company Manduchi, R., Kurniawan, S. (2013). <i>Assistive Technology for Blindness and Low Vision</i> CRC Press Taylor & Francis Group Mason, H., McCall, S. (1997). <i>Visual Impairment: Access to Education for Children and Young People</i> , David Fulton, Publishers Smith, L., (2000), <i>Teaching Students with Visual and Multiple Impairments</i> , Texas School for the Blind and Visually Impaired Warren, D. H. (1994). <i>Blindness and Children – An Individual Difference Approach</i> , New York: Cambridge University Press Webster, D.A., Roe, J. (2003). <i>Children with Visual Impairments: Social Interaction, Language and Learning</i> . London: Taylor & Francis Zihl, J., Gordon, N. D. (2015). <i>Cerebral Visual Impairment in Children</i> . Springer Wien Heidelberg New York Dordrecht London		

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Analizatorul vizual – anatomie și fiziologie 1 oră	Problematizarea, explicația, exercițiul	

Modificarea indicilor funcționali ai vederii. Acuitatea vizuală – parametru de repartizare a elevilor în școli pentru nevăzători sau pentru ambliopi. 1 oră	Problematizarea, explicația, exercițiul	Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale.</i> București: Pro-Humanitate. Pag. 189 - 203
Afecțiuni organice generale care determină deficiența de vedere: exemplificări și particularități – studii de caz. 1 oră	Problematizarea, explicația, exercițiul, jocul de rol, studii de caz Răspunde-Aruncă-Interoghează Metoda 3-2-1	Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale.</i> București: Pro-Humanitate. Pag. 203 - 213
Repercusiunile primare și secundare ale deficienței de vedere Abordări ale explicării mecanismelor compensării – studii de caz. 2 ore	Problematizarea, explicația, exercițiul, studii de caz Răspunde-Aruncă-Interoghează Metoda 3-2-1	Preda, V. (2002). <i>Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale.</i> Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană. Pag. 73 - 81
Strategii de orientare și mobilitate - aplicații. 1 oră	Problematizarea, explicația, exercițiul, jocul de rol, studii de caz Metoda 3-2-1	Preda, V. (1993). <i>Psihologia deficiențelor vizuale,</i> Cluj-Napoca: Universitatea Babes – Bolyai Pag. 41 – 52 Ștefan, M., (1999). <i>Psihopedagogia copiilor cu handicap de vedere,</i> București: Pro Humanitate Pag. 150 - 169
Instrumente pentru evaluarea abilităților perceptiv – vizuale. 2 ore	Problematizarea, explicația, exercițiul, studii de caz Metoda 3-2-1	Preda, V. (2002). <i>Psihopedagogia intervenției timpurii la copiii cu deficiențe vizuale.</i> Cluj Napoca: Presa Universitară Clujeană. Pag. 11 - 72
Teste I.Q. pentru nevăzători. Modalități practice de adaptare. 1 oră	Problematizarea, explicația, exercițiul Studiul de caz	Preda, V., (coord.), 1999, Intervenția precoce în educarea copiilor deficienți vizuali. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
Modele de reabilitare în condițiile dizabilității de vedere. Dezvoltarea abilităților zilnice la nevăzători. 1 oră	Exercițiul Studiul de caz	Preda, V., (coord.), 1999, Intervenția precoce în educarea copiilor deficienți vizuali. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
Incluziunea școlară și socială a copiilor cu dizabilitate de vedere – studii de caz. 1 oră	Problematizarea, explicația, studii de caz Metoda R.A.I. Studiul de caz	Rozorea, A.; Mușu, T. (1997). <i>Psihopedagogie specială. Deficiențe senzoriale.</i> București: Pro-Humanitate. Pag. 321 - 332
Managementul clasei la elevii cu dizabilitate de vedere- aplicații. 1 oră	Problematizarea, explicația, studii de caz Metoda R.A.I. Metoda 3-2-1	Gherguț, A.; Frumos, L.; Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic.</i> Iași: Polirom Pag. 61 - 67
Modele de adaptare curriculară la elevii cu dizabilitate de vedere –	Problematizarea, explicația, exercițiul, studii de caz	Gherguț, A.; Frumos, L.; Raus, G. (2016). <i>Educația specială. Ghid metodologic.</i> Iași:

aplicații. 2 ore	Studiul de caz	Polirom Pag. 45 - 79
---------------------	----------------	-------------------------

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/munca/c-o-r>)
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.mncis.ro>)
- Colegiul Psihologilor din România, Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (<https://www.alegericpr.ro/>) și Procedurile de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004 (<http://colegiulpsihologiloroficial.ro/wp-content/uploads/2018/01/2.-hg-788-2005-norme-metodologice-de-aplicare-a-legii-213-2004.pdf>)

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare		10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală	10.4 Termen limită
Prezență curs	Condiție minimă: 50%	Fișa de prezență	Admis/respins	Finalul semestrului	
Prezență seminar	Condiție minimă: 70%	Fișa de prezență	Admis/respins	Finalul semestrului	
10.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor de specialitate		Examen scris tip grilă creat în Google Forms	50%	Sesiune
10.5 Seminar / laborator	Prezentarea unui material pe tema seminarului În perechi formate din doi studenți		Prezentare orală	25%	Pe parcursul semestrului
	Realizarea și prezentarea analizei critice a unui articol de specialitate din bazele de date EBSCO, PROQUEST, Science Direct etc.		Prezentare orală	25%	Pe parcursul semestrului
10.6 Standard minim de performanță					
Atingerea a 50% din cerințele pentru curs și pentru seminar <ul style="list-style-type: none"> • delimitări conceptuale de specialitate • operaționalizarea termenilor-cheie din domeniul psihopedagogiei persoanelor cu dizabiliate de vedere • susținerea a cel puțin unui proiect în fața colegilor, la activitățile de seminar					

10. Criterii de evaluare pentru studenții cu dizabilități (neuromotorii și vizuale):

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare	11.3 Pondere din nota finală	11.4 Termen limită
Prezență curs	Condiție minimă: 50%	Fișa de prezență	Admis/respins	Finalul

				semestrului
Prezență seminar	Condiție minimă: 70%	Fișa de prezență	Admis/respins	Finalul semestrului
Curs	Cunoașterea noțiunilor de specialitate	Examen scris tip grilă (1,5-2 h)/ Examen oral/ Accesibilizarea formei de prezentare a grilei (fonturi mărite, Braille, scrib etc.)	50%	Sesiune/ În sesiune extraordinară Extinderea timpului de evaluare cu o ½ oră.
Seminar / laborator	Debate	Prezentare orală	25%	Pe parcursul semestrului
	Prezentarea analizei critice a unui articol de specialitate din bazele de date EBSCO, PROQUEST, Science Direct, Sage; Springer etc.	Prezentare orală	25%	Pe parcursul semestrului
Standard minim de performanță				
<p>Atingerea a 50% din cerințele pentru curs și pentru seminar</p> <ul style="list-style-type: none"> • delimitări conceptuale de specialitate • operaționalizarea termenilor-cheie din domeniul psihopedagogiei persoanelor cu dizabiliate de vedere <p>susținerea a cel puțin unui proiect în fața colegilor, la activitățile de seminar</p>				

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs si seminar:
Conf. univ. dr. Claudia Borca

Data avizării în departament:
17.09.2025

Semnătura directorului de departament:
Conf. univ. dr. Claudia Borca